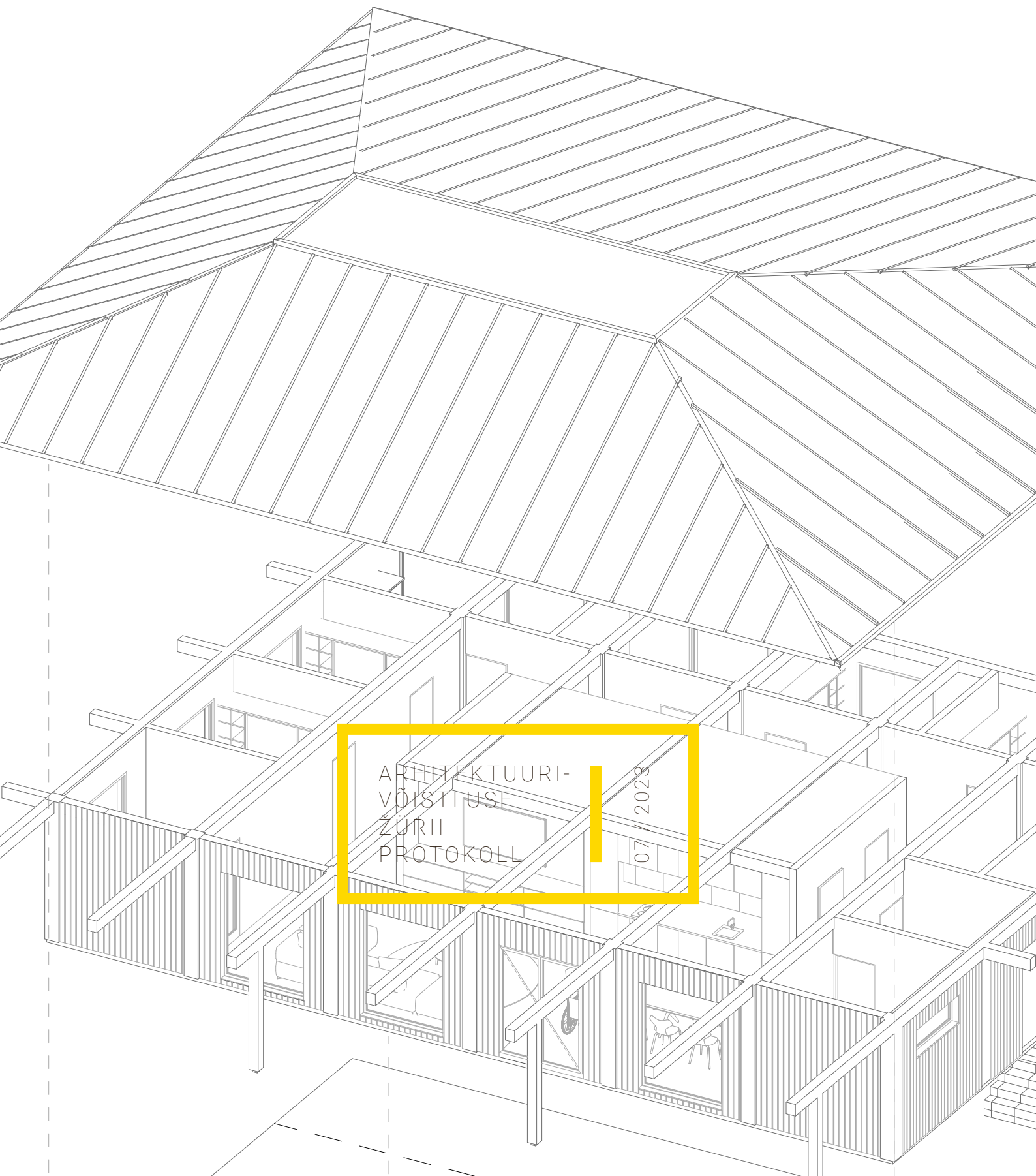

Kilingi-Nõmme linnakeskuse arhitektuurivõistlus

ARHITEKTUURI-
VÕISTLUSE
ŽÜRII
PROTOKOLL

07 / 2028

Arhitektuurivõistluse eesmärk ja põhilised nõuded:

Arhitektuurivõistluse eesmärk on leida kasutusfunktsioonile sobivaim arhitektuurilahendus tehaseliselt toodetavale puitkonstruktsiooniga asenduskodule ehk peremajale, mida saab Ukrainas peremajade korduval rajamisel tüüpprojektina kasutada. Arhitektuurivõistlusele järgneb väljakuulutamiseta läbirääkimistega hange eesmärgiga sõlmida ideekonkursi võitjaga projekteerimise hankeleping Ukraina peremajade tüüpprojekti koostamiseks eskiisi ja eelprojekti staadiumis ning projekti järelevalve teostamiseks põhi- ja tööprojekti staadiumis.

Kavandites hinnati mh:

- puitlahenduse leidlikkust;
- tehaselise tootmise lihtsust;
- transporditavust;
- kriisikonteksti sobitumist;
- kodu kaotanud laste vajadustele vastavust;
- erinevatele asukohtadele kohandatavust.

Peremaja planeerimisel oodati ka Davosi hea ruumikultuuri kvaliteedikriteeriumitega arvestamist. Davosi hea ruumikultuuri kvaliteedikriteeriumid näevad ette, et loodav keskkond peab olema otstarbekohane, esteetiliselt nauditav, kohalikku konteksti arvestav, mitmekesisust soodustav ja inimesi ühendav, kliima-ja keskkonnasõbralik, majanduslikku väärtust lisav, hea kohatunnetusega ja teadlikult juhitud ruumiloomeprotsessi läbi sündinud.

Hindamine:

Võistluse tähtajaks 11.07.2023 kell 16:00 esitati 17 ideekavandit, mis kõik kvalifitseerusid hindamisele. Žürii liikmed töötasid läbi kõik vastavaks tunnistatud kavandid. Žürii selgitas konkursi auhinnavõitjad välja Eesti Arhitektide Liidu poolt koostatud „Eesti arhitektuurivõistluste juhend 2013” tingimuste alusel.

Hindamiskriteeriumid, mida kasutati auhinnavõitjate väljaselgitamisel, on:

- olemasolevast ruumist lugupidamine ja lahenduse haakumine sellega (sh ruumilise sekkumise mõistlik ulatus);
- lahenduse terviklikkus ja harmoonilisus, arhitektuuri kvaliteet (sh avaliku ruumi tunnetatava sidususe parandamine);
- loodava ruumi igakülgne inimsõbralikkus (sh mitmete erinevate ja eri vanuses kasutajagruppide tunnetamine);
- lahenduse väljaehitamise ja edasise ülalpidamise mõistlikkus ning üldine praktiline toimivus (sh etapiviisilise väljaehitamise korral).

Žürii otsus ideekonkursi võitja ja preemiate osas:

Pärast arutelu ja ideekavandite võrdlemist otsustas žürii määrata preemiad järgnevalt:
Esimene koht/võitja – preemia suurus 8 000 eurot – ideekavand „Hata” – DAGOpen OÜ (autorid Oleksii Volodymyrovych Pakhomov, Jaan Kuusemets, Anna Solts ja Oksana Buziak)
Teine koht – preemia suurus 6 000 eurot – ideekavand „Ruut” – molumba osaühing (autorid Karli Luik, Johan Tali, Oksana Šapovska, Maryna Kharlampova ja Harri Kaplan)
Kolmas koht – preemia suurus 4 000 eurot – ideekavand „Krestiki noliki” – Kuu OÜ (autorid Joel Kopli ja Anastasiya Klimentyeva)
Ergutuspreemia – 2 000 eurot – ideekavand „Segasumm” – KOKO arhitektid OÜ ja PE „Drozdov Ta Partnery” ühine meeskond.
Lisaks märkis žürii mitterahaliste tunnustustena ära ideekavandid:
Huba – Osaühing Sirkel&Mall
Kalyna_8 – Osaühing Arhitektuuribüroo Eek & Mutso
Kalyna_16 – AB Standup OÜ

Žürii hinnangul oli võistlus kõrgetasemeline, esitatud ideekavandid professionaalsed ning pakkusid Ukraina peremajade tüüpprojekti lahendusteks erinevaid ideid. Võistlustööd vastasid püstitatud ülesandele ning ruumiprogrammid olid nõutud mahus. Žürii ei pidanud üksikuid puudusi kriitilisteks ning hindas võrdselt kõiki kavandeid. Lähteülesanne oli kompleksne ning ideekavandites pakuti erinevaid lähenemisnurki. Žüriil polnud ühte eelistust ja lõplik otsus tehti mitme potentsiaalse lahenduse vahel. Võidutöö edasiseks täiendamiseks on protokolli lõpus žürii poolsed lisaettepanekud. Esitatud kavandid jagunesid üldjoontes lineaarseteks ja ringliikumisega plaanilahendusteks. Žürii tõi välja, et lineaarsed plaanid on funktsionaalselt jäigemad. Ringliikumisega kavandite plaanilahendused olid üldjuhul ka kompaktsemad ning väiksema välispiirdega.

Hanke nimetus:
Ukraina peremajade tüüpprojekti arhitektuurivõistlus

RHR viitenumber: 262931

Menetluse liik:
Avatud ideekonkurss

Arhitektuurivõistluse aeg:
19.05.2023–11.07.2023

Korraldaja:
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus koostöös Eesti Arhitektide Liiduga.

Žürii koosoleku koht ja aeg:

Kultuuriministeerium, Tallinn,
20.07 kell 15–19
21.07 kell 10–12

Võistlusel osalenud ideekavandite arv: 17

Žürii koosseis:
Tarmo Needo,
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus, žürii esimees;

Eva-Maria Liimets,
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus;

Anna Silem,
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus;

Johanna Jõekalda,
Kultuuriministeerium;

Pelle-Sten Viiburg,
Eesti Arhitektide Liit;

Siiri Vallner,
Eesti Arhitektide Liit;

Olena Oliynyk,
D.Sc., D.Arch

Žürii protokollija (hääleõiguseta):
Kalle Komissarov,
Eesti Arhitektide Liit

Ekspersedid (hääleõiguseta):

Helen Jõks,
Sotsiaalministeerium

Margit Randaru,
Tallinna Lastekodu

Jüri Kliimask,
Thorn Plus OÜ

Olha Bronshtein,
Žõtomõri linnaarhitekt

AUTORID:

DAGOpen OÜ

Oleksii Volodymyrovych Pakhomov, Jaan Kuusemets, Anna Solts ja Oksana Buziak

Žürii kommentaar:

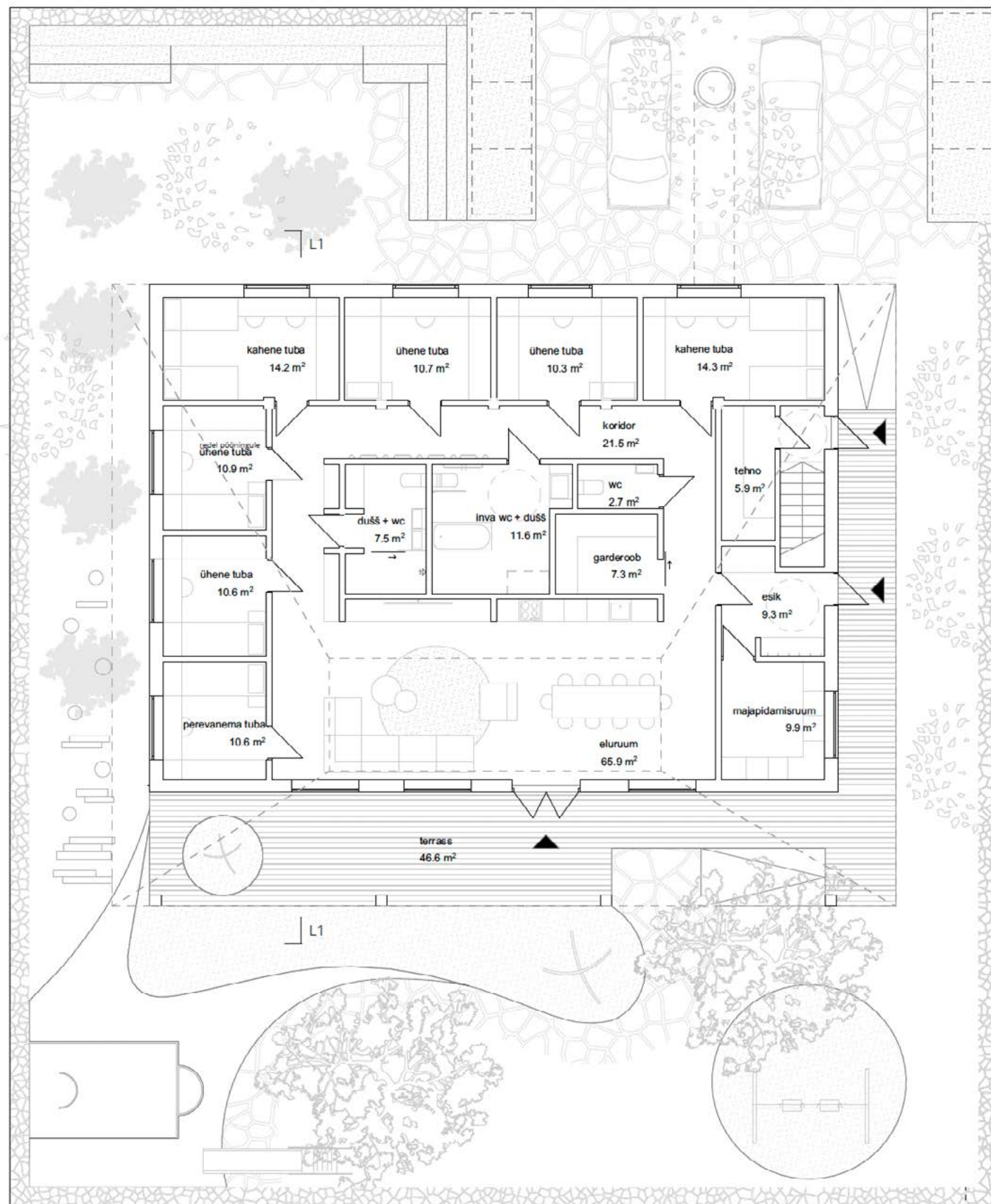
Peremaja lahendus mõjub ajatuna ning sobib Ukrainas nii linna- kui väikelinlikku konteksti. Hoone ilme on väljapeetud ja rahulik. Hoone on isikupärane ja mõjusa ruumitunnetusega, luues helge ja turvalise kodutunde. Lahendus kasutab Ukraina traditsioonilise arhitektuuri elemente, mis sobivad peremaja tüpoloogiaga – suur katus ühendab, majal on keskne süda. Samal ajal on maja selgelt kaasaegne ja oma unikaalse karakteriga. Hoone ei näe välja nagu asutus. Ruumipaigutus on loogiline, siseruumil on isikupärane ja samas kodune atmosfäär. Katuseaken lisab ruumile kvaliteeti. Hoone on plaanilt kompaktne ja minimaalse välisperimeetriga. Pikad räästad toimivad passiivse päikesevarjestusena, mis toetavad energiatõhusust ning loovad avara kaetud terrassiala. Tehaliselt hästi teostatav, samas ei mõju tüüpilise elementmajana.

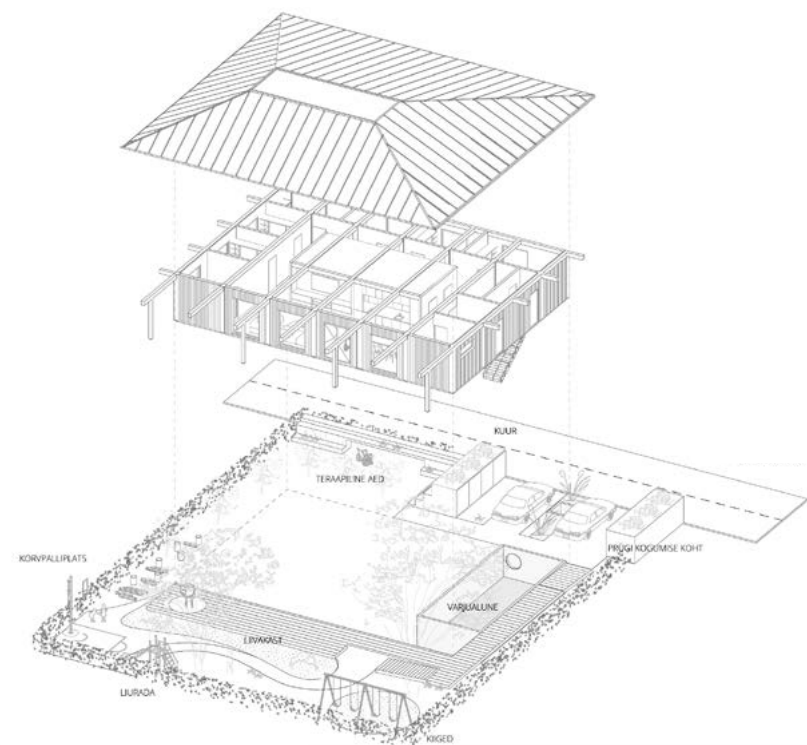
Miinuseks on, et ühisruum pole liigendatud ja eri vanuses lastel pole eraldumise kohti. II tasandi mänguala välistab kõigi laste osaluse (ligipääsetavus). Puudub panipaik. Hoonel on suur kubatuur, mis lisab halduskulusid. Katuse konstruktsioon on keskmise keerukusega, kuid lahendatav fermide abil.

Ekspert (E): Teostatav elementmajana. Tehaliselt üsna hästi teostatav.

E: Põhimõtteliselt sobib perekoduks aga kodususest jääb puudu: ringne majaplaan on hea, aga samas tekivad pikad, pimedad koridorid.

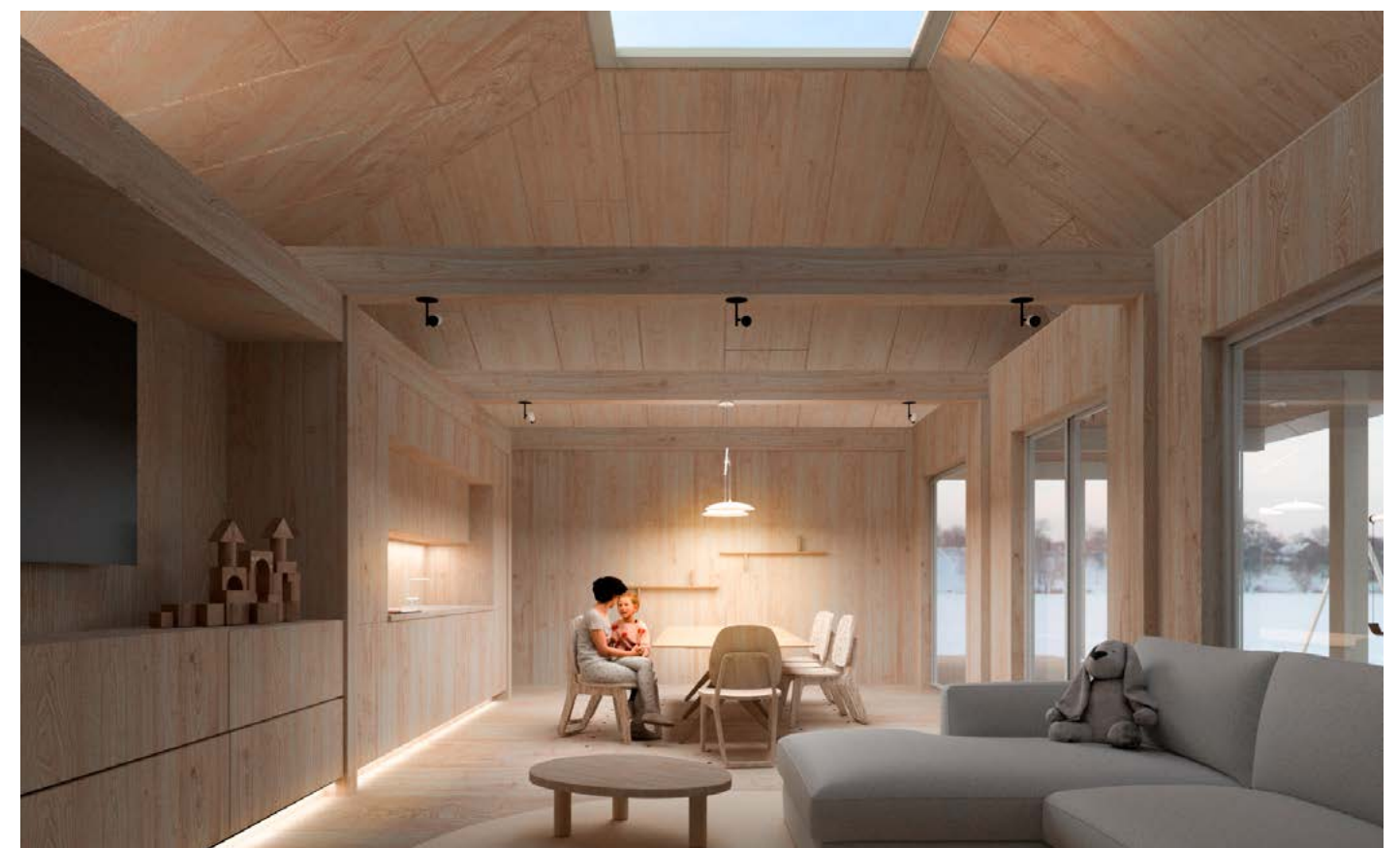

Žüri kommentaarid võidutööle ja ettepanekud edasiseks projekteerimiseks:

- Ühisala mitmekesistamine ja liigendamine (luua eri vanuses lastele mõeldud alad samal tasapinnal, nagu lugemisnurk, õpiala, tegelusala. Saab lahendada sisustusega).
- II tasandi mänguala välistab kõigi laste osaluse (ligipääsetavus; peremajja ei ole soovitatav rajada ruume, kuhu osadele lastele puudub vanuse või puude tõttu juurdepääs);
- Katusekonstruktsiooni lihtsustamine (fermid, katuseaken väiksem, pööningu tekitamine vähendamaks koetavat kuba-tuuri). Edasise projekteerimise käigus tuleks katus lahendada puitfermidega, et teostus platsil oleks kiire ja lihtne; teise korruse tasandi ärajäämise korral kaaluda katuse-akna alla jääva ruumi kuba-tuuri vähendamist näiteks katusekallete vähendamisega.

AUTORID:

molumba osaiühing

Karli Luik, Johan Tali, Oksana Šapovska, Maryna Kharlampova ja Harri Kaplan

Žürii kommentaar:

Hoone nelja külge avaneva ühisruumiga plaan on eripärane ning ideekavandis on leitud hea tasakaal praktilise poole ja ruumikvaliteetide vahel. Kompaktse ruudukujulise plaaniga hoones on välditud koridore ning loodud hea ühendus väliruumiga. Lihtne plaaniskeem loob samas mitmekesiseid ruumilisi olukordi. Ühisalas on eri vanuses lastel võimalik leida eraldumise kohti. Märjad ruumid on hajutatud üle maja, mis on teostatav elementmaja puhul. Kahepoolse uksega suur esik mõjub üleliia esinduslikuna.

Fassaad tekitas žüriis vastakaid seisukohti, kuna valitud pakutud esteetika ei haaku Ukraina konteksti ega linnakeskkonnaga. Samas on lahendus aus oma pretensioonituses ning otsib teistsugust esteetilist kuvandit sest peremaja ei peagi olema väga silmatorkava välisilmega. Lahendus sobitub sellisena hästi kriisi kontekstis teostamiseks ja vastab olulisematele nõuetele, aga ei paku suurt nõ lisandväärtust, nt ei mõtesta kohalikku konteksti ega piirkondlikke eripärasid.

E: Sobib hästi perekoduks: ruumiplaan hea ja funktsionaalne, elutuba-söögituba ühendab ülejäänud maja, samas piisavalt sopiline pakkumaks ka eraldumisvõimalust. Välisilme ei ole väga kodune.

E: Elementmajana väga hästi teostatav. Konstruktiivselt optimaalne ja ehituslikult lihtne lahendus.

„Krestiki noliki“

AUTORID:
KUU OÜ

Joel Kopli ja Anastasiya Klimentyeva

Žürii kommentaar:

Hea ja kompaktse plaanilahendusega kavand. Väheste vahenditega on loodud mitmekesine sisemaailm. Välditud on pikki üksluseid koridore ning ühisalas on eri vanuses lastel võimalik leida eraldumise kohti, mille hea näide on raamatukogu/lugemisala. Ristikujuline ühisala skeem on geomeetriselt selge ja väljapeetud, kuid antud ülesande kontekstis mõjub jäigana. Lahendus sobitub hästi kriisi konteksti ja on teostatavuse poolest optimaalne, aga ei adresseeri otseselt teisi lähteülesandes toodud teemasid (kohalik kontekst, kunstiline väärtus, erivajadused jne). Tume fassaad ei sobitu Ukraina konteksti. Hoones puudu panipaik. Murukatus kontseptsioonina tore ja see lisaks maja soliidsele ilmele vajalikku 'särtsu', kuid on ehituslikult ja halduse vaates liiga nõudlik.

E: Sobib hästi perekoduks: kompaktne ja selge ruumiplaan, on nii maja süda kui koosolemise ja eraldumise kohad, võimalus ise tube erinevalt kujundada. Ainuke miinus, et perevanema tuba on laste magamistubadest üsna eraldatud.

E: Elementmajana väga hästi teostatav. Et tehases oleks võimalik rohkem laudist paigaldada tuleks laudisele näha ette horisontaalne jätkkoht. Katuse lahendus nõuab rohkem kohapealset tööd.

Ergutuspreemia

„Segasumm“

AUTORID:

KOKO arhitektid OÜ ja PE „DROZDOV TA PARTNER“ ühine meeskond

Žürii kommentaar:

Omanäolise lähenemisega värske ideekavand, mis ei viita ühelegi kindlale tüpoloogiale vaid loob isikupärase maailma. Arhitektuurilahendus on tugeva karakteriga, laste arengut ja ise-maailma-avastamise-tahet toetav. Loodud on mänguline ja natuke juhuslik keskkond, jäädes siiski tõsiseltvõetavaks, mis ei mõju kunstlikult lastepärase või patroneerivana. Peremaja sarnaneb ümber siseõue koondatud väikese külaga, mis pakub lastele sõjatraumaga toimetulekuks ruumilist vabadust ja mängu. Lisaks pannakse rõhku kogukonnatunde loomisele, pakutakse ka välja kohalike kaasamine hoone ehitustöödesse. U-kujulises hoonesse on loodud suur hulk erinevaid ruumiolukordi, mis pakuvad võimalusi nii ühistegevusteks kui eraldumiseks. Kuid detaile on liiga palju ja visuaalne mõju seetõttu segane. Sisehoov on meeldiv, kuid sissepääs liiga nurga taga.

Hoones on palju konstruktsioonitüüpe ning detaile, mis muudavad selle ehituslikus vaates ebaökoonoomseks.

E: Vähem sobilik perekoduks: katusel paikneva mänguala jaoks on vajalik lift toob kaasa täiendavad hoolduskulud, lisaks piirab ratastoolis laste iseseisva väljas liikumise võimalusi. Mängutuba elutoast/köögist kaugel, väljas osa mänguala katusel – teevad laste järelevalve keeruliseks.

E: Teostatav elementmajana, osaliselt on võimalik kasutada mooduleid. Käidav katus on ehituslikult pigem keerukas ning veekindlaks tegemine komplikseeritud.

AUTOR:

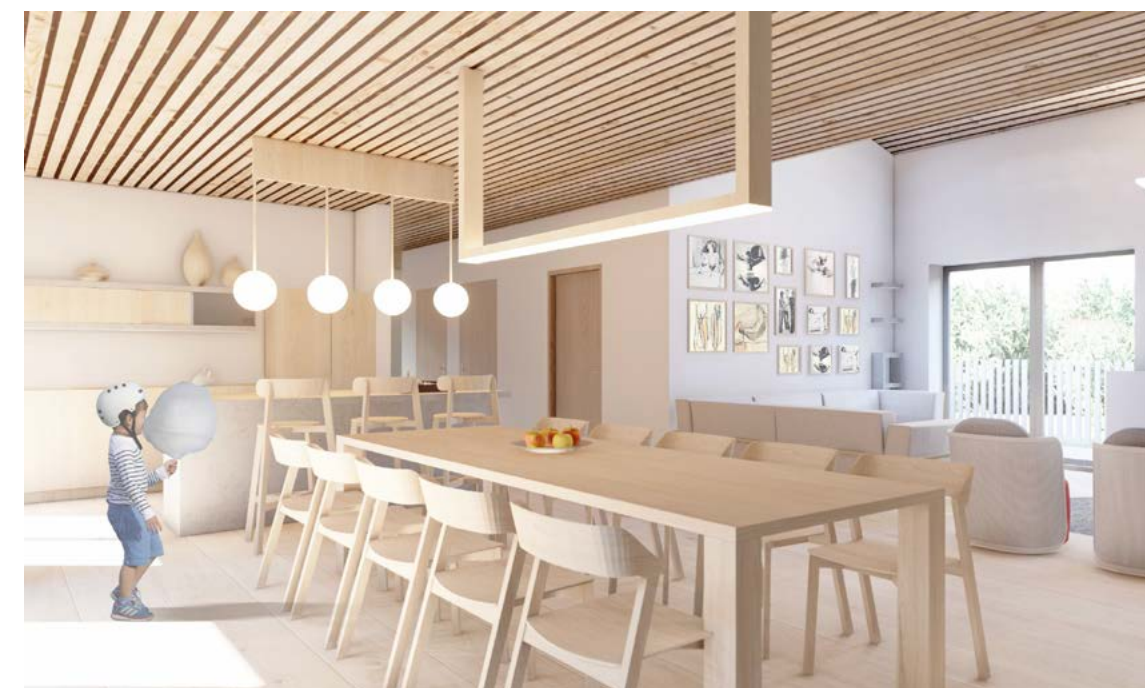
Osaihing SIRKEL&MALL

Žürii kommentaar:

Lihtsa plaani ja rahuliku arhitektuurikeelega professionaalne lahendus mõjub väga eestipäraselt, kuig kavandites oodati suhestumist Ukraina kontekstiga. Heleda tooniga jagatud maht vähendab visuaalselt hoone mastaapi ja on helge. Vaatamata üldisele heale tasemele mõjub ettepanek mõnevõrra üheplaanilisena. Eraldatud ruumigrupid ja koridorlahendus loovad rõhutatult asutuse tunde. Ühisalas on eri vanuses lastel vähe eraldumise kohti.

E: Sobib perekoduks. Õueala planeering on hea. Siselahendus pigem asutuse-laadne (magamistubade ees pikk koridor) ja tubade paigutus ebaloomuline – majapidamisruum on laste magamistubade juures, samas kui wc/duširuum perevanema toa ja panipaiga vahel, laste magamistoad eraldi perevanema toast.

E: Teostatav pigem elementmajana. Ehituslikult lihtne lahendus. Et laudist oleks võimalik tehasest rohkem peale panna võiks kaaluda laudise horisontaalset jätkuvuuki nt akna ülemises servas. Kõrged elemendid lisavad kraanatõsteid ja liitekohad nõuavad platsil aega.

Äramärgitud töö „Kalyna_8“

AUTOR:

Osaihing Arhitektuuribüroo Eek & Mutso

Žürii kommentaar:

Kontseptuaalselt tugev ideekavand, mis tegeleb sõja traumadega hakkama saamise ning toetava keskkonna ja turvatunde loomisega. Töö annab ühe võimaliku ruumilise vastuse ülesandes püstitatud küsimustele (turvalisus, avatus, keskkonna tugi stressirohkes olukorras). Kihiline plaanilahendus loob filtri välis- ja sisemaailma vahel ja tekitab eri privaatsusastmega ruumiolukordi. Multifunktsionaalsed ruumielemendid püüavad arvestada laste skaala ja erinevate vajaduste ning rehabilitatsiooniga. Sisehoov loob helge ja omanäolise atmosfääri ja töötab suvel elutoa pikendusena, kuid talvel pigem katkestab ja eristab. Seda ümbritsev ringplaneering on liiga kitsas ja ei arvestata ratastooli pöörderaadiusega. Mõnevõrra üledimensioneeritud päikesearjestus ja kinnine sisehoov mõjuvad liiga rõhutatult ja jäigalt. Lahendus jääb kokkuvõttes eba-praktiliseks ja ei lahenda seatud väljakutset veenvalt ja ehituslikult ökonoomselt ära. Hoonel on palju välisfassaadi ja klaaspindu, sisehoovi tõttu vajab jahutust. Palju konstruktiivseid erilahendusi muudab lahenduse kalliks. Krunt on liiga täishoonestatud.

E: Teostatav pigem elementmajana. Konstruktiivselt keskmiselt keerukas.

E: Sobib perekoduks aga kodususest jääb puudu: perevanema tuba laste magamistubadest väga eraldi, pesemisruumid osadest magamistubadest üsna kaugel, vannitoas 3 kraanikaussi ja 2 duši (kodus kasutatakse vannituba ikka ühekaupa), välis-ilme meenutab rohkem lasteaeda.

Äramärgitud töö

„Kalyna_16“

AUTOR:
AB Standup OÜ

Žürii kommentaar:

Ukraina konteksti sobituv traditsioonilise rahvusliku vormikeelega arhitektuurne lahendus. Ühisruumid loovad peremajale nõ „südame“.

Miinusena toodi välja hoone tugevat liigendatust magamis- ja ühisalaks, mis on igapäevases kasutuses pigem häiriv, andes hoone sisemusele institutsionaalse mulje.

E: Teostatav pigem elementmajana. Moodulmaja tootmiseks liiga palju erinevaid mooduleid. Katuse geomeetria liiga keerukas. Konstruktsioonitüübid vajavad täpsustamist.

E: Koduse välisilmega ja sobib perekoduks. Häirib magamistubade pikk koridor. Parkimiskohad eba-praktilised.

Eesti Arhitektide Liit on 1921.aastal asutatud arhitektide vabatahtlik ja sõltumatu loominguline ühendus, kes tegutseb mittetulundusühinguna ja on riiklikult tunnustatud loomeliit.

Liidu tegevuse eesmärkideks on muuhulgas aidata kaasa kvaliteetse elukeskkonna loomisele, mille moodustavad säästvalt kasutatud looduskeskond ning targalt ja kultuurikeskselt arendatud ehitatud keskkond. Sellele kaasaaitamiseks on liit koostanud arhitektuurivõistluste juhendi ja läbi aegade korraldanud arhitektuurivõistlusi, pakkudes seeläbi omapoolset kõrgetasemelist ekspertiisi. Läbimõeldud ja hästi korraldatud arhitektuurivõistlused tagavad hea elukeskkonna meile kõigile.

Eesti Arhitektide Liit nõustab ja korraldab umbes 30 arhitektuurivõistlust aastas.